

Znovu objevme II. vatikánský koncil

1

Římskokatolická farnost Tuchoměřice

Tento rok oslavujeme **50. výročí zahajení II. Vatikánského koncilu**. Musíme ale konstatovat, že koncilní texty jsou málo čteny a tudíž i málo známé. **Je milost, že na začátku tohoto Roku víry můžeme skrze tyto koncilní texty objevovat a znovuobjevovat, co nám Hospodin chtěl říct** prostřednictvím shromáždění stovek následovníků apoštolů, kteří se sešli z celého světa ve Vatikánu v letech 1962-65. Každý týden vám nabízíme probrat jedno téma na základě úryvku z koncilního dokumentu.

Začneme Pastorální konstitucí o « Církvi v dnešním světě », která je jedním z koncilních dokumentů, o němž bylo nejvíce diskutováno a bezpochyby je jedním z těch, které nejvíce odrážejí koncilního ducha, který měl být « pastorální ». Představuje církev, která je v dialogu se světem, pozorná k jeho vývoji, která uznává jeho autonomii, která provází jeho globalizaci a zároveň mu přináší Radostnou zvěst o spáse.

Církev sloužící světu

Úryvky z Pastorální konstituce o církvi v dnešním světě, *Gaudium et Spes*.

§ 1 **Radost a naděje** (*Gaudium et Spes*), **smutek a úzkost lidí naší doby, zvláště chudých a všech, kteří nějak trpí, je i radostí a nadějí, smutkem a úzkostí Kristových učedníků** a není nic opravdu lidského, co by nenašlo v jejich srdcích odezvu. (...) Proto také toto společenství cítí, že je těsně spjato s lidstvem a jeho dějinami.

§ 4 Aby **církev** splnila (svůj) úkol, **musí neustále zkoumat znamení doby a vykládat je ve světle evangelia**, aby mohla způsobem každé generaci přiměřeným odpovídat na věčné otázky, které si lidé kladou: jaký je smysl přítomného a budoucího života a jaký je jejich vzájemný vztah. Je totiž třeba

poznávat a chápat svět, v němž žijeme, jeho očekávání, touhy a často i dramatičnost.

§ 27 Zvláště v dnešní době **máme naléhavou povinnost chovat se jako bližní vůbec ke každému člověku, a kdekoli se s ním potkáme, poskytnout účinnou službu**, ať je to ode všech opuštěný starý člověk, ať nespravedlivě přehlížený pracující cizinec, ať vyhnanec, ať nemanželské dítě nezaslouženě trpící za hřích, kterého se nedopustilo, ať hladovějící, který se dovolává našeho svědomí a připomíná tím slova Páně: « Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratří, pro mne jste udělali » (Mt 25, 40)

§ 36 Mnoho našich současníků, jak se zdá, má obavu, že by těsnější spojení mezi lidskou činností a náboženstvím ohrožovalo autonomii lidí, společenských skupin a vědecké práce.

Rozumíme-li autonomii pozemských skutečností to, že stvořené věci i společenské útvary mají vlastní zákony a hodnoty, které má člověk postupně poznávat, používat jich a pořádat je, pak **je taková autonomie požadavek naprosto oprávněný; nejenže to vyžadují dnešní lidé, je to i shodné s vůlí Stvořitele**. (...) Rozumí-li se však slovům « autonomie časných skutečností » tak, že stvořené věci nejsou závislé na Bohu a že jich člověk může používat bez vztahu ke Stvořiteli, pak cítí každý, kdo uznává Boha, jak jsou takové názory mylné. Vždyť tvor se bez Stvořitele ztrácí.

§ 42 **Církev má uznání pro všechno dobré v dnešním společenském dynamismu, zejména pro vývoj směrem k jednotě** a proces zdravé socializace a občanského i hospodářského sdružování. Podporování jednoty je v souladu s vlastním posláním církve, neboť ona je « v Kristu jakoby svátost neboli znamení a nástroj vnitřního spojení s Bohem a jednoty celého lidstva »

§ 44 Jako je v zájmu světa uznat církev jako společenskou skutečnost dějin a jejich kvas, tak i **církev si je vědoma, že přijala mnoho z dějin a vývoje lidstva**.

§ 45 Ať církev světu pomáhá, nebo od světa pomoc přijímá, **jde vždycky jen za jedním: aby přišlo Boží království a uskutečnila se spása celého lidstva**. Všechno dobro, které Boží lid během svého pozemského putování může poskytovat lidské rodině, plyne z toho, že **církev je « všeobecná svátost spásy »**, která zjevuje a zároveň uskutečňuje tajemství Boží lásky vůči lidem.

Znovu objevme II. vatikánský koncil

2

Římskokatolická farnost Tichoměřice

Církev - Boží lid

Po několika úryvcích z Pastorální konstituce o církvi v dnešním světě *Gaudium et Spes*, vám nabízíme další, a to z **Věřoučné konstituce o církvi *Lumen Gentium***.

Koncilní otcové si přáli představit církev více jako tajemství (kap. 1) než jako hierarchii. **Církev je oním Božím lidem se společným, všeobecným kněžstvím** (kap. 2), **kde každý má své místo**: po prohloubené teologii o episkopátu (kap. 3) je upřesněna specifická role laiků (kap. 4) – s tím, že všichni jsou povoláni ke svatosti (kap. 5) - a místo řeholníků (kap. 6). Církev pozemská může během svého putování ke konci časů, ve spojení s církví nebeskou (kap. 7) hledět na blahoslavenou Pannu Marii, matku Boží v tajemství Krista a církve (kap. 8).

➤ Role Ducha svatého

§ 4 Když bylo dokončeno dílo, které dal Otec Synovi na zemi vykonat (Jan 17,4), byl v den Letnic seslán Duch svatý, aby stále posvěcoval církev a věřící (...). Duch přebývá v církvi a v srdcích věřících jako v chrámě (1 Kor 3,16). **Uvádí církev do veškeré pravdy, sjednocuje ji ve společenství a ve službě, vybavuje ji a řídí různými hierarchickými a charismatickými dary a zdobí ji svými plody** (Ef 4,11-12, 1 Kor 12,4, Gal 5,22).

➤ Církev – Kristovo tajemné tělo

§ 7 Když Boží Syn udělil svého Ducha bratřím povoláním ze všech národů, **vytvořil z nich tajemným způsobem své tělo**. V tomto těle se Kristův život rozlévá do věřících (...). **Křest nás totiž připodobňuje Kristu**: « Neboť my všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem v jedno tělo » (1 Kor 12,13). (...) **Při lámání eucharistického chleba máme skutečnou účast na těle Páně a jsme povznášeni ke spojení s ním a mezi sebou**: « Protože je to jeden chleba, tvoříme jedno tělo, i když je nás mnoho, neboť všichni máme účast na jednom chlebě » (1 Kor 10,17). **Takto se všichni stáváme údy tohoto těla** (1 Kor 12,27) « a každý jsme sobě navzájem údy » (Řím 12,5)

➤ Všeobecné kněžství věřících

§ 10 **Kristus Pán**, velekněz vyvolený z lidí (Žid.5,1-5), **z nového lidu « udělal královský národ a kněze Boha, svého Otce »** (Zj 1,6). Vždyť pokřtění jsou svým znovuzrozením a pomazáním od Ducha svatého posvěceni na duchovní chrám a na svaté kněžstvo, **aby každý skutkem jako křesťané přinášeli duchovní oběti** a hlásali mocné činy toho, který je ze tmy povolal ke svému podivuhodnému světlu (1 Petr 2,4-10). (...) Všeobecné kněžství věřících a kněžství služebně čili hierarchické se sice od sebe liší podstatně, a ne jenom stupněm, přesto však jsou ve vzájemném vztahu, neboť jedno i druhé – každé svým vlastním způsobem – má účast na jediném kněžství Kristově. (...) Věřící mocí svého královského kněžství spolupůsobí při obětování eucharistie a uplatňují své kněžství přijímáním svátosti, modlitbou a děkováním, svědectvím svatého života, odříkáním a činorodou láskou.

§ 11 **Účastí na eucharistické oběti, která je zdrojem a vrcholem celého křesťanského života, věřící podávají Bohu božský obětní dar a s ním i sebe samy**. Jak podáváním darů, tak svatým přijímáním mají všichni vlastní podíl na bohoslužebném úkonu, ovšem ne stejně, nýbrž každý jinak.

➤ Společenství mezi církví nebeskou a církví putující

§ 49 Dokud tedy Pán nepřijde ve své slávě a všichni andělé s ním (Mt 25,31), kdy také zničí smrt a všechno mu bude podřízeno (1 Kor 15,26-27), **někteří jeho učedníci putují na zemi, jiní se po smrti očišťují, další jsou oslavení a hledí « jasně na samého trojjediného Boha, jak je »**. **Všichni však jsme navzájem spojeni v téže lásce k Bohu a k bližním** a zpíváme týž hymnus slávy našemu Bohu.

§ 50 **Když pozorujeme život věrných následovníků Krista, dostává se nám nového povzbuzení, abychom hledali budoucí vlast**. (...) V nich k nám Bůh sám promlouvá a dává nám znamení svého království, k němuž jsme mocně přitahováni; vždyť máme takový zástup svědků (Žid 12,1) a takové potvrzení pravdy evangelia.

➤ Maria v tajemství Krista a církve

§ 53 Vykoupena vznešenějším způsobem vzhledem k zásluhám svého Syna a s ním spojena těsným a nerozlučným poutem, Panna Maria je obdařena tím nejvyšším úkolem a důstojností, že je rodička Božího Syna, a proto i milovaná dcera Otce a svatyně Ducha svatého. Tímto vynikajícím darem milosti daleko předčí všechny jiné tvory nebezké i pozemské. Zároveň však **je spojena se všemi lidmi v Adamově potomstvu, kteří potřebují spásu**. (...) Proto je také oslavována jako **vynikající a zcela jedinečný člen církve, jako předobraz a dokonalý vzor její víry a lásky**.

§ 62 Ve své mateřské lásce se stará o bratry svého syna, kteří dosud putují na zemi. (...) **To je však třeba chápat tak, že se tím důstojnosti a účinnosti jediného prostředníka Krista nic neubírá a nic nepřidává**. Žádný tvor totiž nemůže být nikdy kladen na jednu rovinu s vtěleným Slovem a Vykupitelem.

Znovu objevme II. vatikánský koncil

3

Římskokatolická farnost Tuchoměřice

Ekumenismus

« Aby všichni byli jedno »

« Podpořit obnovení jednoty mezi všemi křesťany je jedním z hlavních úkolů posvátného ekumenického Druhého vatikánského koncilu ». Tato první věta z dekretu o ekumenismu, *Unitatis Redintegratio*, jasně vyjadřuje důležitost, která je koncilem ekumenismu přikládána. Kristus přišel, aby veškeré lidstvo bylo shromážděno v jednotě. Modlil se : « aby všichni byli jedno jako Ty, Otče jsi ve mně a já v tobě. » (J 17,21). A my se rozdělujeme.

« Toto rozdělení však zřejmě odporuje Kristově vůli, je pohoršením světu a poškozují svatou věc hlásání evangelia všemu stvoření », čteme také v prvním odstavci.

Koncilní otcové píší, že « nemalé společnosti se odloučily od plného společenství katolické církve, leckdy **ne bez viny lidí z obou stran**. Ti však, kdo se nyní rodí v takových společnostech a dosahují v nich víry v Krista, nemohou být viněni z hříchu odloučení a katolická církev k nim přistupuje s bratrskou úctou a láskou. (...) Jsou vírou ve křtu ospravedlněni a přivtěleni ke Kristu, proto jim právem náleží čestné osnačení křesťanů a **synové katolické církve je oprávněně uznávají za bratry v Pánu** » (§ 3)

Konstituce o církvi *Lumen gentium* otevřela bránu k ekumenismu, když uznala, že katolická církev se nemůže ztotožnit úplně s Kristovou církví, protože i mimo ní existují « prvky církve ». *Unitatis Redintegratio* to upřesňuje: « **Mohou existovat mimo viditelné hranice katolické církve některé, ba mnohé a významné prvky a hodnoty, které společně budují a oživují církev: psané Boží slovo, život milosti, víra, naděje a láska i jiné vnitřní dary Ducha svatého a viditelné prvky**. U bratrů od nás odloučených se také koná nemálo posvátných úkonů křesťanského náboženství, které nepochybně mohou být skutečně zdrojem života milosti. (...) Neboť Duch Kristův se nezdráhá jich používat jako prostředků spásy, jejichž účinnost se odvozuje z plnosti milosti a pravdy, která byla svěřena katolické církvi. » (§ 3)

« **Tento posvátný sněm vybízí všechny katolické věřící, aby pochopili znamení doby a horlivě se účastnili ekumenického díla.** » (§ 4)
Jaké nástroje jsou nám tedy dány, abychom rostli v jednotě?

➤ « K nim patří na prvním místě všechny snahy o **odstranění slov, nazorů a skutků, které podle spravedlnosti a pravdy neodpovídají skutečnému stavu odloučených bratří** a tím znesnadňují vzájemné vztahy s nimi. » (§ 4)

➤ « **Je třeba poznat ducha odloučených bratří.** K tomu je nezbytné studium, které se musí konat podle pravdy a s porozuměním. Je nutné, aby si katolíci, náležitě k tomu připravení, získali lepší poznání nauky i dějin, duchovního i liturgického života, náboženské psychologie a kultury bratřím vlastní » (§ 9)

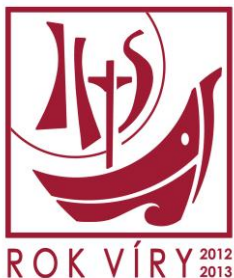
➤ « **Způsob a povaha vyjádření katolické víry nesmí být nijak na překážku dialogu s bratřimi.** Je bezpodmínečně třeba jasně vyložit celou nauku. (...) Zároveň je nutné vykládat karolickou víru hlouběji a přesněji, a to způsobem a jazykem, který je opravdu srozumitelný také odloučeným bratřím. » (§ 11)

➤ « **Rozsáhlejší spolupráce na jakýchkoliv úkolech v zájmu obecného dobra.** » (§ 4) Protože « spolupráce všech křesťanů (na poli sociálním) vyjadřuje živým způsobem spojení, které je již navzájem sjednocuje, a staví do plnějšího světla tvář Krista Služebníka » (§ 12)

➤ « **Scházet se ke společné modlitbě** » (§ 4) « Je dovoleno a přímo žádoucí, aby se katolíci spojili v modlitbě s odloučenými bratry. Takové společné modlitby jsou jistě velmi účinný prostředek k vyprošení milosti jednoty a autentický výraz společenství, jímž jsou katolíci dosud spojeni s odloučenými bratry: « Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich » (Mt 18,20). (§ 8)

➤ « Je nutné, aby katolíci s radostí uznávali a oceňovali pravé křesťanské hodnoty, pocházející ze společného dědictví, které jsou u bratří od nás odloučených. Je spravedlivé a spasitelné **uznávat bohatství Kristovo a působení duchovních sil v životě jiných, kteří vydávají svědectví Kristu někdy až k prolití krve.** » (§ 4)

➤ « **Opravdový ekumenismus není možný bez vnitřního obrácení.** » (§ 7) « Neboť ačkoli má katolická církev celé bohatství Bohem zjevené pravdy a všechny prostředky milosti, přece její členové z nich nežijí s takovou horlivostí, jak by měli, takže se tvář církve jeví méně zářivá bratřím od nás odloučeným i celému světu a tím brzdí růst Božího království. **Proto mají všichni katolíci směřovat ke křesťanské dokonalosti.** » (§ 4) « Ať si všichni věřící křesťané uvědomí, že budou tím lépe podporovat, ba uskutečňovat jednotu křesťanů, čím čistší život podle evangelia se budou snažit vést. Neboť čím těsnější bude společenství, které je sjednocuje s Otcem, Slovem a Duchem, tím hlouběji a snadněji budou schopni rozvíjet vzájemné bratrství » (§ 7) « **Toto obrácení srdce a svatost života** spolu se soukromými i veřejnými modlitbami za jednotu křesťanů **je třeba považovat za duši celého ekumenického hnutí a právem je lze nazývat duchovním ekumenismem** » (§ 8)

Znovu objevme II. vatikánský koncil

4

Římskokatolická farnost Tuchoměřice

Nekřesťanská náboženství: hlásání Krista a dialog

Prostřednictvím několika úryvků z deklarace o poměru církve k nekřesťanským náboženstvím, *Nostra Aetate*, se vrátíme k některým výzvám koncilních otců, které by nám mohly pomoci při hlásání Krista a v dialogu s našimi bratry, kteří nejsou křesťany.

➤ *Církev a různá náboženství*

« Od pradávna až dodnes nalézáme u různých národů jakési vnímání tajemné moci, která je přítomna v běhu věcí a v událostech lidského života, někdy i uznání nejvyššího Božství nebo i Otce. (...) **Katolická církev neodmítá nic, co je v těchto náboženstvích pravdivé a svaté.** S upřímnou vážností se dívá na jejich způsoby chování a života, pravidla a nauky. Ačkoli se v mnohém rozcházejí s tím, co ona věří a k věření předkládá, přece jsou nezdědka **odrazem Pravdy, která osvěcuje všechny lidi.** Sama však hlásá a je povinna neustále **hlásat Krista, který je « cesta, pravda a život »** (Jan 14,6) (...) Proto církev nabádá své věřící, aby s rozvážností a láskou, **prostřednictvím dialogu a spolupráce se stoupenci jiných náboženství uznávali, chránili a podporovali duchovní a mravní dobro i společensko-kulturní hodnoty, které u nich jsou, a přitom aby svědčili o křesťanské víře a životě.** » (§2)

➤ *Islám*

« Církev se dívá s úctou také na muslimy, kteří se klanějí jedinému Bohu, živému a o sobě jsoucímu, milosrdnému a všemohoucímu, stvořiteli nebe a země, který promlouvá k lidem. (...) Jelikož během staletí povstalo mezi křesťany a mohamedány nemálo rozbrojů a nepřátelství, vybízí posvátný sněm všechny, **aby zapomněli na to, co bylo, aby se upřímně snažili o vzájemné porozumění a aby společně chránili a podporovali sociální spravedlnost, mravní hodnoty, mír a svobodu pro všechny lidi.** » (§3)

➤ *Židovské náboženství*

«Když posvátný sněm zkoumá tajemství církve, má na paměti svazek, kterým je lid Nového zákona duchovně spojen s Abrahámovým potomstvem. (...) Proto církev nemůže zapomenout, že obdržela zjevení starého zákona prostřednictvím národa, s kterým Bůh ve všem nevýslovném milosrdenství uzavřel starou smlouvu. Ví, že bere sílu z kořene ušlechtilé olivy, na kterou jsou naroubovány ratolesti plané olivy, pohanů (ne-židů). Církev totiž věří, že Kristus, náš pokoj, usmířil svým křížem Židy a pohany a v sobě spojil dvojí v jedno.

Církev má vždycky před očima také slova apoštola Pavla o jeho soukmenovcích, že totiž « jim patří synovství a sláva i smlouva s Bohem, jim je svěřen zákon i bohoslužba i zaslíbení, jejich předkové jsou praotci a od nich podle lidské přirozenosti pochází i Kristus » (Řím 9,4-5), syn Marie Panny. Připomíná si také, že z židovského národa pocházejí apoštolové, základy a sloupy církve, a většina prvních učedníků, kteří oznámili světu Kristovo evangelium. (...)

Protože tedy **mají křesťané a Židé tak velké společné dědictví,** chce tento posvátný sněm podpořit a **doporučit vzájemné poznávání a úctu.** Toho lze dosáhnout především **biblickými a teologickými studii a bratrskými rozhovory.** » (§4)

➤ *Všeobecné bratrství a náboženská svoboda*

Nostra Aetate končí vybidnutím k všeobecnému bratrství, které připomíná jiný koncilní dokument, deklaraci o náboženské svobodě, *Dignitatis Humanae*.

« **Nemůžeme se však obracet v modlitbě k Bohu, Otci všech, jestliže odmítáme chovat se bratrsky k některým lidem, stvořeným podle Božího obrazu.** Postoj člověka k Bohu Otci a postoj člověka k bratřím lidem tak těsně souvisí, že Písmo praví : « Kdo nemiluje, Boha nepoznal » (1 Jan 4,8). (...) **Církev tedy zavrhuje jako cizí Kristovu smýšlení jakoukoli diskriminaci nebo jakékoli utiskování lidí pro jejich rasu nebo barvu pleti, sociální postavení nebo náboženství.**» (*Nostra Aetate* §5)

« Všichni lidé, protože jsou osoby - jsou totiž obdařeny rozumem a svobodnou vůlí, a proto mají osobní odpovědnost -, jsou v souladu se svou důstojností pobádáni vlastní přirozeností a zároveň mravně zavázání hledat pravdu, především náboženskou. Jsou též zavázání přidržet se poznané pravdy a podle jejich požadavků zaříditi celý svůj život. **Lidé však nemohou splnit tuto povinnost způsobem přiměřeným své přirozenosti, nemají-li psychologickou svobodu a nejsou-li zároveň prosti vnějšího nátlaku. Právo na náboženskou svobodu tedy nevyplývá ze subjektivní dispozice osoby, nýbrž ze samé její přirozenosti.** Proto právo na tuto svobodu **patří i těm, kdo neplní povinnost hledat pravdu a přidržovat se jí.** Jejím uplatňování se nesmí bránit, pokud se zachovává spravedlivý veřejný řád. » (*Dignitatis Humanae* §2)

Znovu objevme II. vatikánský koncil

5

Římskokatolická farnost Tuhoměřice

Živá Tradice

II. vatikánský koncil je součástí živé Tradice církve. Prostřednictvím několika úryvků se podívejme, jak koncilní otcové zdůraznili silné vztahy, které pojí Tradici a Písmo svaté a jak se toto živé spojení projevuje zvláště v liturgii.

➤ *Písmo svaté a Tradice*

Z věroučné konstituce o Božím zjevení, *Dei Verbum*

§ 7 « (...) Kristus Pán, v němž je dovršeno celé zjevení svrchovaného Boha (srov. 2 Kor 1,20; 3,16-4,6), dal apoštolům příkaz, aby evangelium, které už dříve přislíbili proroci a které on sám naplnil a vlastními ústy vyhlásil, kázali jako pramen veškeré spasitelné pravdy i celého mravního řádu všem lidem (srov. Mt 28,19-20 a Mk 16,15) a sdělovali jim Boží dary. **To věrně plnili jednak apoštolové, kteří ústním kázáním, příkladem a ustavováním řádu předávali** (*latinsky tradere, odkud je slovo „tradice“*) to, co přijali z Kristových úst, ze styku s ním a z jeho skutků, i to, čemu se naučili z vnuknutí Ducha svatého, **jednak ti apoštolové a učedníci apoštolů, kteří z vnuknutí téhož Ducha svatého zaznamenali poselství o spáse písemně.**

Aby se však v církvi stále zachovalo evangelium celé a živé, zanechali apoštolové jako své nástupce biskupy a „postoupili jim své učitelské místo“ (Sv. Irenej). **Tato posvátná Tradice a Písmo svaté obojího Zákona jsou jako zrcadlo, ve kterém církev putující na zemi nazírá Boha**, od něhož všechno přijímá, až do času, kdy bude přivedena k patření na něho tváří v tvář, tak jak je (srov. 1 Jan 3,2). »

§ 9 « **Posvátná Tradice a Písmo svaté jsou tedy ve vzájemném těsném spojení a sdílení. Obojí vyvěrá z téhož božského pramene, splývá jaksi jedno a směřuje k témuž cíli. Písmo svaté je totiž Boží řeč, písemně**

zaznamenaná z vnuknutí Ducha svatého; posvátná Tradice pak předává Boží slovo, které světil Kristus Pán a Duch svatý apoštolům, bez porušení jejich nástupcům, aby je osvěcováni Duchem pravdy ve svém hlásání věrně uchovávali, vykládali a šířili. A to je důvod, proč církev nečerpá svou jistotu o všem, co bylo zjeveno, pouze z Písma svatého. **Proto se má obojí přijímat a ctít se stejnou láskou a vážností.** »

§ 25 « **Posvátný sněm naléhavě a důrazně vybízí také všechny věřící, především řeholníky, aby častým čtením Písma svatého získali „nesmírně cenné poznání Ježíše Krista“** (Flp 3,8). „Vždyť neznat Písmo znamená neznat Krista“ (Sv. Jeroným). »

➤ *Liturgie, Písmo svaté a Tradice*

Z konstituce o posvátné liturgii, *Sacrosanctum Concilium*

§ 24 « **Mimořádný význam má při slavení liturgie Písmo svaté.** Z něho jsou vybrána čtení, která se vykládají v homilii, a žalmy, které se zpívají. Z jeho inspirace a podnětů se zrodily liturgické modlitby, orace a hymny; z něho dostávají liturgické úkony a znamení svůj význam. **Proto v zájmu obnovy, rozvoje a přizpůsobení posvátné liturgie je třeba podněcovat srdečné a živé zalíbení ve svatém Písmu, jak o něm svědčí úctyhodná tradice východních i západních obřadů.** »

§ 21 « **Aby se křesťanskému lidu jistěji dostávalo v posvátné liturgii mnoha milostí, touží svatá matka církev po uskutečnění celkové obnovy liturgie. Liturgie totiž obsahuje složku neměnnou, ustanovenou Bohem, a části podléhající změnám.** Tyto části se postupem času mohou nebo dokonce musí měnit, jestliže do nich proniklo něco, co docela neodpovídá vnitřní povaze liturgie, nebo jestliže zastaraly.

Texty a obřady je třeba při této obnově upravit tak, aby jasněji vyjadřovaly to svaté, čeho jsou znamením. Pro křesťanský lid by měly být snadno srozumitelné, pokud je to možné; **lid by měl na nich mít účast plnou, aktivní a v duchu společenství.** »

§ 48 « (...) Církev věnuje zvláštní péči tomu, aby věřící nebyli přítomni tomuto tajemství víry jako stranou stojící a němí diváci, ale aby mu pomocí obřadů a modliteb dobře rozuměli. **Mají mít uvědomělou, zbožnou a aktivní účast na posvátném úkonu, aby se poučili Božím slovem a posilili hostinou těla Páně a aby vzdávali díky Bohu. Mají přinášet neposkvněný obětní dar nejen rukama kněze, ale i spolu s ním, a tím se mají učit obětovat sami sebe.** Prostřednictvím Krista mají den ze dne dorůstat k dokonalejší jednotě s Bohem i mezi sebou, aby nakonec Bůh byl všechno ve všem. »

Znovu objevme II. vatikánský koncil

6

Římskokatolická farnost Tuchoměřice

Všichni jsme povoláni k svatosti

« **Všichni v církvi jsou povoláni ke svatosti** podle apoštolových slov: 'Neboť **toto je vůle Boží: vaše posvěcení** ' (1 Sol 4,3) ». Tato věta se nachází v úvodu **V. kapitoly věroučné konstituce o církvi, *Lumen Gentium***, která jedná o « **všeobecném povolání k svatosti v církvi** ». Dá se říct, že je to jedno ze základních poselství II. vatikánského koncilu. Od začátku papež Jan XXIII. dal koncilu jako cíl « *aggiornamento* » v církvi, co se dá překladat jako « *obnova* ». A každá obnova v církvi je především duchovní a vede k tomu, aby každý křesťan měl touhu stát se svatým. Proto si můžeme na závěr našeho úsilí o znovuobjevení koncilu přečíst a osvojit několik úryvků z této kapitoly.

➤ **Svatost: povolání od Boha, ale jen s pomocí jeho milosti**

§ 40 « **Pán Ježíš, božský učitel a vzor každé dokonalosti, hlásal svým učedníkům, každého stavu – všem i každému jednotlivě – svatost života, jejímž průvodcem a dovršitelem je on sám: „Vy však buďte dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec“ (Mt 5,48). Všem totiž seslal Ducha svatého, aby je v nitru vedl k milování Boha z celého srdce, z celé duše, z celé mysli a ze všech sil (srov. Mk 12,30) a ke vzájemné lásce, jako Kristus miloval je (srov. Jan 13,34; 15,12). Kristovi následovníci, povolání od Boha ne na základě svých skutků, ale z jeho rozhodnutí a milosti, a ospravedlnění v Pánu Ježíši, se stali při křtu víry opravdu Božími dětmi a účastníky Boží přirozenosti, a proto skutečně svatými. Mají tedy svým životem toto přijaté posvěcení s Boží pomocí uchovávat a zdokonalovat. Apoštol je napomíná, aby žili, „jak se sluší na věřící“ (Ef 5,3), a aby jako Boží vyvolení, svatí a milovaní projevovali navenek „milosrdné srdce, dobrotu, pokoru, mírnost a trpělivost“ (Kol 3,12) a přinášeli plody Ducha k posvěcení (srov. Gal 5,22; Řím 6,22). Protože však všichni chybujeme často (srov. Jak 3,2), stále potřebujeme Boží milosrdenství a denně se musíme modlit: „Odpusť nám naše viny“ (Mt 6,12).**

Každému je proto jasné, že všichni křesťané jakéhokoli stavu a zařazení jsou povoláni k plnému křesťanskému životu a dokonalé lásce. Křesťanská svatost podporuje i v pozemské společnosti lidštější způsob života. O dosažení této dokonalosti ať se věřící snaží všemi silami, které dostali podle míry Kristova daru; aby se následováním Krista a snahou se mu podobat oddali celým srdcem oslavě Boha a službě bližnímu v úplném podřízení Otcově vůli. Svatost Božího lidu tak přinese bohaté plody, jak o tom výmluvně hovoří dějiny církve v životě tolika svatých. »

➤ **Projevovat lásku, kterou Bůh miloval svět**

§ 41 « **V různých způsobech života a povoláních uskutečňují jedinou svatost všichni lidé, kteří jsou vedeni Božím Duchem, jsou poslušni Otcovu hlasu, klanějí se Bohu Otci v duchu a pravdě a následují Krista chudého, pokorného a nesoucího kříž, aby si zasloužili účast na jeho slávě. Každý však má podle vlastních darů a úkolů bez váhání postupovat cestou živé víry, která vzbuzuje naději a je činná láskou (...).**

Všichni křesťané se tedy den co den budou stále více posvěcovat v podmínkách, povinnostech a okolnostech svého života i jejich prostřednictvím, jestliže všechno přijímají s vírou z rukou nebeského Otce, spolupracují s Boží vůlí a také ve své časné službě projevují všem tu lásku, kterou Bůh miloval svět. »

➤ **Láska, dobrá setba, která musí růst a vydávat plody**

§ 42 « „Bůh je láska; kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm“ (1 Jan 4,16). (...) **Aby však láska v duši jako dobrá setba rostla a vydávala plody, má každý věřící rád poslouchat Boží slovo, uskutečňovat vůli Boha s pomocí jeho milosti, přijímat často svátosti, zejména eucharistii, zúčastňovat se posvátných obřadů a vytrvale se věnovat modlitbě, sebezáporu, účinné bratrské službě a cvičení všech ctností. Láska totiž jakožto svazek dokonalosti a naplnění zákona (srov. Kol 3,14; Řím 13,10) řídí všechny prostředky posvěcení, je jejich duší a dovádí je k cíli. Proto se pravý Kristův učedník vyznačuje láskou k Bohu a bližnímu.**

Ježíš, Boží Syn, nám projevil svou lásku, když za nás obětoval život; proto nikdo nemá větší lásku než ten, kdo dá svůj život za něho a za své bratry (srov. 1 Jan 3,16; Jan 15,13). (...) »

§ 42 « **Všichni křesťané jsou tedy povoláni a zavázáni k svatosti a k úsilí o dokonalost ve svém stavu. Všichni ať proto dbají na to, aby správně ovládali své sklony, aby jim užívání pozemských věcí a přihnutí k majetku proti duchu evangelijní chudoby nebránilo postupovat k dokonalé lásce. Apoštol nás přece napomíná: „Ti, kdo mají co dělat s tímto světem, ať v něm neutkvějí, neboť věci tohoto viditelného světa pomíjejí“ (srov. 1 Kor 7,31). »**